

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 7 2 4 0 2 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

Višja raven
MATEMATIKA
==== Izpitna pola 2 ====

Petek, 25. avgust 2017 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, računalno in geometrijsko orodje (šestilo in dva trikotnika, lahko tudi ravnilo).

Kandidat dobi dva konceptna lista in ocenjevalni obrazec.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge. Prvi dve nalogi sta obvezni, med ostalima dvema izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagata s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

V preglednici z "x" zaznamujte, katero od izbirnih nalog naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo od teh ocenil prvo nalogo, ki ste jo reševali.

3.	4.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** pod besedila nalog in na naslednje strani. Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Strani od 12 do 16 so rezervne; uporabite jih le, če vam zmanjka prostora. Jasno označite, katere naloge ste reševali na teh straneh. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 5 rezervnih.

Formule

$a^n + b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + a^2b^{n-3} - ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je n liho naravno število

$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + a^2b^{n-3} + ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je $n \in \mathbb{N}$

Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$

Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

Kotne funkcije polovičnih kotov:

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}, \quad \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}, \quad \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

Adicijski izrek:

$$\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\tan(x+y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$$

Faktorizacija:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\tan x \pm \tan y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$$

Razčlenitev produkta kotnih funkcij:

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x+y) - \cos(x-y)]$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$$

Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$: $d(T_0, p) = \frac{|ax_0 + by_0 - c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$

Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, $a > b$

Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, a je realna polos

Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$

Kompozitum funkcij: $(g \circ f)(x) = g(f(x))$

Bernoullijeva formula: $P(n, p, k) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$

Integral: $\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a} + C$

Naloga 1 je obvezna.

1. Dana je kvadratna enačba $(2m^2 + 3)x^2 + (3m^2 - 2)x + m^2 - 5 = 0$ z neznanko x in realnim parametrom m .
  - 1.1. Dokažite, da ima enačba realne rešitve za vse vrednosti parametra m .(3 točke)
  - 1.2. Izračunajte rešitvi enačbe. Določite vse vrednosti parametra m , za katere sta obe rešitvi negativni.(6 točk)
  - 1.3. Za katere vrednosti parametra m je vsota rešitev enačbe najmanjša? Izračunajte rešitvi v tem primeru.(4 točke)

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 4 0 2 1 2 0 5

Naloga 2 je obvezna.

2. Rešite naslednje naloge iz zaporedij.

2.1. Trije zaporedni členi naraščajočega geometrijskega zaporedja imajo vsoto 52. Če prvemu členu prištejemo 1, drugemu 8, tretjega pa zmanjšamo za 1, dobimo zaporedne člene aritmetičnega zaporedja. Izračunajte prve tri člene obeh zaporedij. (Uganjene rešitve ne bodo točkovane.)

(6 točk)

2.2. Notranji koti trikotnika α , β in γ so zaporedni členi aritmetičnega zaporedja. Dokažite, da za stranice a , b in c tega trikotnika velja zveza $a^2 - ac + c^2 = b^2$.

(3 točke)

2.3. Izračunajte vse vrednosti parametra m , $m > 0$, da bodo rešitve enačbe $x^4 - (1 + m^2)x^2 + m^2 = 0$ zaporedni členi aritmetičnega zaporedja.

(5 točk)

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 4 0 2 1 2 0 7

Naloga 3 je izbirna. Izbirate med nalogama 3 in 4. Izbiro zaznamujte na naslovnici izpitne pole.

3. Dana je funkcija $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ s predpisom $f(x) = 2 \ln x$.

3.1. Rešite enačbo $2f(x) = f(2x)$.

(3 točke)

3.2. Dokažite, da je $f\left(\frac{1}{2}\right) + f\left(\frac{2}{3}\right) = f\left(\frac{1}{3}\right)$.

(3 točke)

3.3. Dokažite z matematično (popolno) indukcijo, da za vsako naravno število n velja

$$f\left(\frac{1}{2}\right) + f\left(\frac{2}{3}\right) + f\left(\frac{3}{4}\right) + \dots + f\left(\frac{n}{n+1}\right) = f\left(\frac{1}{n+1}\right).$$

(4 točke)

3.4. Ali je vrsta $\sum_{n=1}^{\infty} f\left(\frac{n}{n+1}\right)$ konvergentna? Odgovor utemeljite.

(3 točke)

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 4 0 2 1 2 0 9

Naloga 4 je izbirna. Izbirate med nalogama 3 in 4. Izbiro zaznamujte na naslovnici izpitne pole.

4. Bazna vektorja $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ in $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$ določata paralelogram $ABCD$.

4.1. Naj bosta $\overrightarrow{AB} = \vec{a} = (x-1, 1)$ in $\overrightarrow{AD} = \vec{b} = (2, \sqrt{x-1})$. Pri kateri vrednosti spremenljivke x paralelogram postane pravokotnik?

(4 točke)

4.2. Na stranici BC leži točka E tako, da velja $|\overrightarrow{BE}| : |\overrightarrow{EC}| = 1 : 3$. Točka F razpolavlja stranico CD , daljici AE in BF se sekata v točki S . Izračunajte razmerje $|AS| : |SE|$.

(5 točk)

4.3. Izračunajte dolžino vektorja $\vec{c} = \vec{a} + 2\vec{b}$, če je $|\vec{a}| = 4$, $|2\vec{a} - \vec{b}| = 7$ in $|\vec{a}| < |\vec{b}|$. Kot med vektorjema $\vec{a}$ in $\vec{b}$ meri 60° .

(4 točke)

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 4 0 2 1 2 1 1

REZERVNA STRAN

M 1 7 2 4 0 2 1 2 1 3

REZERVNA STRAN

REZERVNA STRAN

V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 4 0 2 1 2 1 5

REZERVNA STRAN

REZERVNA STRAN